JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PARK - ŠUMOM
MARJAN
PUBLIC INSTITUTION FOR MANAGEMENT OF PARK - FOREST MARJAN
SPLIT

UR.BR.: 1534-03/2019

U Splitu, 11. studenoga 2019. Godine

Stožer Civilne zaštite Grada Splita
- Svim članovima

PREDMET: Očitovanje Javne ustanove za upravljanje Park-šumom Marjan na *Izvještaj o stručnom nadzoru tijekom izvođenja šumarskih radova u sklopu sanacije Park-šume Marjan od potkornjaka,* koji je izradila tvrtka Stenavert d.o.o.

Poštovani,

čitajući predmetni *Izvještaj* tvrtke Stenavert d.o.o. nemalo smo iznenađeni relativizacijom brojnih problema i nepravilnosti uočenih tijekom izvođenja radova od strane tvrtke Matima project d.o.o., a na koje je Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan ukazivala za čitavo vrijeme trajanja proglašene "izvanredne situacije" i izvođenja radova sječe i izvlačenja stabala.

Izvještaj tvrtke Stenavert d.o.o.. obiluje brojnim neutemeljenim i pomalo naivnim opravdanjima za tijekom izvođenja radova uočene i prisutne nepravilnosti, na koje ćemo se detaljno osvrnuti u ostatku ovog dopisa. Predmetni *Izvještaj* predstavlja i djelomično neautentičan dokument u kojem koriste i vrše preinake na kartografskom prikazu izrađenom za potrebe Javne ustanove za upravljanje Park-šumom Marjan, a bez odobrenja njegovog autora (Ivan Ljubić, mag. ing. silv.).

Nadalje, tvrtka Stenavert d.o.o. znatan dio *Izvještaja* posvećuje analizi stanja koje je prethodilo njihovom uvođenju u posao, te se u kontekstu nadzora radova izvođenih od strane tvrtke Matima project d.o.o., sasvim bespotrebno, u analiziranju vraća i nekoliko godina unatrag. Ipak, nadamo se kako će djelomično istinite navode o zapuštenosti šumskog ekosustava ozbiljno shvatiti i Vlasnik čestica koje sačinjavaju područje Gospodarske jedinice Park-šuma Marjan te će u budućnosti osigurati sve preduvjete kako bi se zaštita, očuvanje održavanje i gospodarenje Park-šumom Marjan provodilo na način koji doliči simbolu drugog grada po veličini u Republici Hrvatskoj.

Bilo bi pozitivno da su se tijekom izvođenja radova od strane tvrtke Matima project d.o.o., djelatnici tvrtke Stenavert d.o.o. više posvetili onome što se pred njima događa tj. na radove nadzora za koje su bili angažirani i plaćeni, a ne na događaje koji su nekoliko godina prethodili njihovom dolasku na Marjan. Možda bi u tom slučaju i brojne posljedice

na ovaj način provedene sječe i izvlačenja drvne zalihe bile kudikamo manje štetne, a potkornjački problem možda bio i riješen.

Slijedi očitovanje Javne ustanove za upravljanje Park-šumom Marjan na sporne dijelove i navode *Izvještaja o stručnom nadzoru tijekom izvođenja šumarskih radova u sklopu sanacije Park-šume Marjan od potkornjaka,* koji je izradila tvrtka Stenavert d.o.o.:

- Već na prvoj stranici *Izvještaja,* djelatnici tvrtke Stenavert d.o.o. analiziraju, umjesto izvođenje radova od strane tvrtke Matima project d.o.o., stanje koje je prethodilo njihovu uvođenju u posao.

  Nameće se pitanje tko je tvtku Stenavert platio i za što? Jer očito je bilo važnije proširiti „nadzor" nad onim što nisu trebali nadzirati, a sve kako bi se makao fokus s onoga što je zbilja trebalo biti predmet njihovog nadzora.

- Unatoč navodima kako je radilište bilo obilježeno i propisno uređeno, postojali su brojni propusti u organizaciji radova na istom. Tako su npr. djelatnici JUPŠ Marjan, po pisanom nalogu Koordinatora, radove doznake stabala izvodili u istom odsjeku šume (11a) u kojem su se istovremeno izvodili radovi pomoću teške mehanizacije (vučnica, šumski traktori, sječa stabala...). Tom prilikom, djelatnike JUPŠ Marjan su neposredno na terenu u posao uveli Koordinator Nenad Ružić te predstavnik tvrtke Stenavert. Zona izvođenja radova doznake stabala nije bila fizički niti vizualno odijeljena od zone izvođenja rada teške mehanizacije i sječe stabala, **čime su, prema nalogu Koordinatora, a uz znanje tvrtke Stenavert d.o.o. u neposrednu opasnost stavljeni životi i sigurnost djelatnika JUPŠ Marjan.**

- Prilikom izvođenja radova doznake stabala od strane djelatnika JUPŠ Marjan, poštivane su sve odredbe *Zakona o šumama, Pravilnika o doznaci stabala, obilježbi šumskih proizvoda, teretnom listu (popratnici) i šumskom redu, Pravilnika o uređivanju šuma,* a što uključuje i "zaključivanje" tj. stručni pregled doznačnih knjižica.

- Kada djelatnici tvrtke Stenavert d.o.o. u svom pisanom *Izvještaju* navode brojne pomalo smiješne i naivne izlike koje bi trebale služiti kao opravdanja za brojne nepravilnosti vezane uz veliki broj stabala posječenih bez doznake, dovoljno je autora predmetnog *Izvještaja* te čitatelje uputiti na odredbe *Pravilnika o doznaci stabala, obilježbi šumskih proizvoda, teretnom listu (popratnici) i šumskom redu* (članci 2. – 17.). Tvrtka koja je licencirana za fazu izvođenja ili fazu nadzora radova u šumarstvu trebala bi biti upoznata sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji se odnose na doznaku stabala te poštivajući iste pristupati radovima sječe stabala i nadzoru istih. **Dakle, stabla koja nisu doznačena prema uputama *Pravilnika o doznaci stabala, obilježbi šumskih proizvoda, teretnom listu (popratnici) i šumskom redu* zapravo nisu ni doznačena i ista je potrebno ZAOBIĆI, a ne ih svjesno posjeći te kasnije nuditi brojna opravdanja za isto. Sve ostalo predstavlja protuzakonitu sječu šume.**

- Navod iz *Izvještaja*: "Na mnogo panjeva ne vidi se doznačni čekić iz razloga što su panjevi otkoravani motornom pilom, prilikom čega su otisci doznačnog čekića odrezani.", posebno je apsurdan i netočan jer se **otisak doznačnog čekića ne**

ostavlja na kori stabla već na zatesu koji ide ispod kore, do drveta. Nadalje, ukoliko se panj otkorava motornom pilom, kao što sam pojam govori, trebala bi se skidati kora, a ne čvrsti dio drveta na kojem je utisnut otisak doznačnog čekića. Ukoliko su pak prilikom otkoravanja motornom pilom uklanjani i otisci doznačnog čekića, tada se radi o svjesnom kršenju zakonskih i podzakonskih odredbi od strane Izvođača radova jer prema članku 2. *Pravilnika o doznaci stabala, obilježbi šumskih proizvoda, teretnom listu (popratnici) i šumskom redu*: **"Otisak žiga doznačnog čekića na zatesu žilišta mora ostati vidljiv i poslije sječe."**

Ovo opravdanje tvrtke Stenavert d.o.o. je toliko apsurdno da je nemoguće postaviti pitanje: tko ovdje koga laže?

- Čitajući *Izvještaj*, nemoguće je ne uočiti sadržajni nedostatak detaljnog prikaza podataka koji se odnose na količine izvedenih radova, a koje su temelj za kasniji obračun i naplatu istih. **Na koji način tvrtka Stenavert d.o.o. tumači iznimno veliku razliku od nekoliko tisuća kubika između doznačene (cca 4000 m^3) i otpremljene (13000 m^3) količine drvne zalihe tijekom izvođenja radova? Smatraju li se odgovornima za predmetni nesrazmjer, kao tvrtka koja je angažirana za nadziranje zakonitosti i poštivanja pravila struke pri izvođenju radova?**

- Posebno je zabrinjavajuća činjenica što tvrtka Stenavert d.o.o. u svom *Izvještaju* otvoreno izjavljuje kako su se svjesno sjekla nedoznačena stabla na trasama vučnica, navodeći da se radi o tzv. Add stablima.
  Prema članku 5. *Pravilnika o doznaci stabala, obilježbi šumskih proizvoda, teretnom listu (popratnici) i šumskom redu*, Add stabla su: "Stabla koja nisu doznačena, a oštećena su i izvaljena prilikom sječe (Add stabla)", a ne stabla koja su svjesno posječena bez prethodno izvršene doznake zbog postavljanja trasa za vučnice. Trase za vučnice nisu bile planirane Elaboratom izvođenja radova izrađenom od strane ovlaštenog inženjera šumarstva koji bi predstavljao pravnu osnova za doznačavanje stabala koja se nalaze na trasama vučnica. Nadalje, broj stabala koja su se nalazila na trasama vučnica, a koja su posječena bez prethodne doznake puno je veći od onog navedenog u *Izvještaju* i može se naći na puno većoj površini od one navedene u *Izvještaju*.

  Dakle, po Zakonu add stabla nisu stabla koja „stručna" tvrtka Stenavert d.o.o. spominje u Izvještaju, već se opet radi o svjesnoj manipulaciji.

- **Navodi o "postavljanju trasa za vučnice na dijelovima šume u kojima nije bilo postojeće infrastrukture (npr. suhozidi)" te o "sječi i izvlačenju na način da se što više sačuva prirodni pomladak"** zvuče kao da su prepisani iz šumarskog udžbenika ili enciklopedije, a zapravo je stanje na terenu potpuno oprečno. Postoji li elaborat izvođenja radova izrađen prije početka njihova izvođenja koji prostorno smješta svaku od izrađenih trasa za vučnice? Tko je i u kojem dokumentu procijenio stupanj utjecaja na okoliš, u procesu planiranja uzeo u obzir suhozide, terenske značajke, podložnost preostalih stabala na utjecaj bure kojoj su sada direktno izložena, prostorno definirao buduće pomladne jezgre itd.?
  Kada je riječ o štetama na suhozidima, terenskim obilascima djelatnika JUPŠ Marjan utvrđen je nastanak štete na količini od cca 1500 m^3. Štete na infrastrukturi, pokidani čempresi (više od stotinu) koje potkornjak ne napada, uništene masline (više od šestdeseset komada), sječi nedoznačenih stabala (

tisuće i tisuće komada ni krivih ni zaraženih a nedoznačenih) i sl. su uočljive i relativno lako mjerljive, dok je štete na samom ekosustavu (erozija, usporavanje tijeka prirodne sukcesije, uništavanje mikrostanišnih osobina, "otvaranje" šume vjetru itd.) puno složenije obračunati i predvidjeti dalekosežnost njihovih posljedica u budućnosti marjanske šume.

- Šumski red nije uspostavljen na čitavoj površini gospodarske jedinice, što je navedeno i u zapisniku Šumarske inspekcije iz rujna 2019. godine. Brojne šetačke staze su zatrpane organskim materijalnom i srušenim suhozidima te su stoga neprohodne i predstavljaju izvor opasnosti po sigurnost posjetitelja Park-šume.

- **Hrpe drvne zalihe koje su djelatnici tvrtke Stenavert d.o.o. pronalazili u šumi svojedobno su, prema potrebi, bile prekrivene insekticidnim mrežama te nisu predstavljale žarišta širenja potkornjaka.** Radovi sječe, uhrpavanja i prekrivanja insekticidnim mrežama izvršavani su prema uputama i akcijskom planu Hrvatskog šumarskog instituta iz 2018. godine. Upravo je inicijativa JUPŠ Marjan bila nabava insekticidnih mreža te njihova uporaba tijekom radova na suzbijanju potkornjaka koji su se izvodili tijekom proljeća 2018. godine, a zbog nepostojanja stavke iznošenja posječene drvne zalihe iz šume koja je dovodila u pitanje svrsishodnost radova koji su se provodili isti su i prekinuti 31. svibnja 2018. godine. Dakle otvoreno nagađate i besramno lažete.
  Dio hrpa na koje se referira tvrtka Stenavert d.o.o., jednostavno su posložene hrpe (uspostavljen šumski red) starih sušaca u kojima već od ranije nije bilo potkornjaka, a stabla su uklonjena zbog opasnosti po sigurnost korisnika prostora Park-šume. Dakle izvješće Vam je hrpetina laži i neprovjerenih lako oborivih tvrdnji. **O svemu postoji sva potrebna dokumentacija i fotodokumentacija, a mediji su ti koji su i izvještavali jer je JU-a tada ograđivala takva mjesta, prekrivala insekticidnim mrežama i konstantno upozoravala javnost da se drže podalje od tih mjesta.**

  Za razliku od Izvođača koji je u rotoru Bene držao više stotina kubika drvne mase nepokriveno na deponiji koju su samovoljno odredili i kontra preporukama iz Akcijskog plana HŠi-a, više od mjesec dana. Ako treba, možemo tvrtki Stenavert poslati tu dokumentaciju pa da dopune izvješće sa bar jednom točnom informacijom.

- **Višemetrica je na stovarištu, tijekom izvođenja radova od strane tvrtke Matima project d.o.o. dulje vrijeme stajala neprekrivena čime je postojala opasnost od daljnjeg širenja potkornjaka. Upravo na traženje JUPŠ Marjan je izvršeno prekrivanje insekticidnim mrežama velikog stovarišta na benama.**

- Već cca 3 mjeseca od prestanka izvođenja radova od strane tvrtke Matima project d.o.o. insekticidne mreže su "deponirane" ili, drugim riječima, stoje odbačene uz parkiralište na benama.

- Zbog nedostatka komunikacije između tvrtke Matima project d.o.o. i kriznog stožera, koji je samovoljno počeo ulazit u komunikaciju s tvrtkama koje su bile s Ju-om u ugovornom odnosu, postavljena lovna stabla koja su trebala služiti za privlačenje potkornjaka su prijevremeno otpremljena iz šume i samljevena u drvnu sječku. S tim su doveli još jednom vjerodostojnost podataka o širenju potkornjaka u pitanje.

Izvještaj tvrtke Stenavert d.o.o. koji je netransparentan, neprecizan, neusklađen s zakonskom i podzakonskom regulativom, koji ne poštuje tuđi autorski rad, posebno je zabrinjavajuć dio cjelokupnog procesa suzbijanja potkornjaka započet proglašenjem "izvanrednog stanja" u veljači 2019. godine.

Zakonski i podzakonski akti predviđaju da izvođači šumarskih radova, koji su od strane Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, licencirani i kvalificirani za izvođenje radova u šumarstvu, izvode radove na način koji je u skladu sa zakonom i pravilima šumarske struke.

Upravo u kontekstu zaštite digniteta šumarske struke tijekom izvođenja radova u G.J. Park-šuma Marjan, kada su brojni dionici cjelokupnog procesa (oni stručni i nestručni) mnogo puta prekršili temeljne postulate šumarstva i šumarske struke, pozivamo Hrvatsku komoru inženjera šumarstva i drvne tehnologije, da sukladno svojim zakonskim ovlastima pokuša zaštititi ugled, čast, prava i interese šumarske struke i svih članova koji iste zastupaju.

JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PARK - ŠUMOM MARJAN

RAVNATELJ
Damir Grubšić, dipl. ing. građ.

Dostavljeno:
- Stranka
- Hrvatsku komoru inženjera šumarstva i drvne tehnologije
- Arhiva
- GRADSKIM VIJEĆNICIMA (SVIMA)
- PREDSJEDNIKU GRADSKOG VIJEĆA

PRILOG: - Fotodokumentacija
- *Izvještaj o stručnom nadzoru tijekom izvođenja šumarskih radova u sklopu sanacije Park-šume Marjan od potkornjaka,* koji je izradila tvrtka Stenavert d.o.o.

Fotografija 1. Uhrpana drvna zaliha prekrivene insekticidnom mrežom (2018. godina)

Fotografija 2. Uhrpana drvna zaliha prije prekrivanja insekticidnom mrežom (2018. god.)

Fotografija 3. Uhrpana drvna zaliha prije prekrivanja insekticidnom mrežom (2018. god.)

Fotografija 4. Uhrpana drvna zaliha prekrivena insekticidnom mrežom (2018. godina)

Fotografija 5. Uhrpana drvna zaliha prekrivena insekticidnom mrežom (2018. godina)

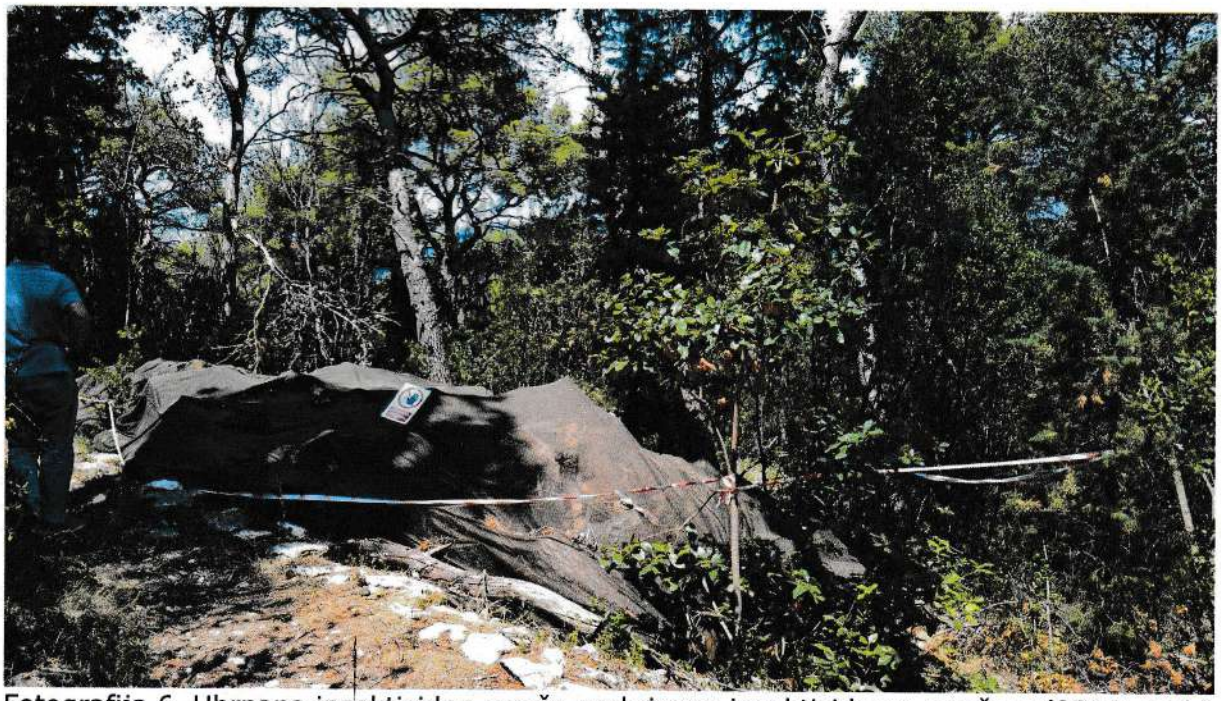

Fotografija 6. Uhrpana insekticidna mreža prekrivena insekticidnom mrežom (2018. god.)

Fotografija 7. Stovarište drvne zalihe na benama koje je dulje vrijeme stajalo neprekriveno insekticidnim mrežama (2019. godina)

PO NALOGU GOSPA RUŽIĆA

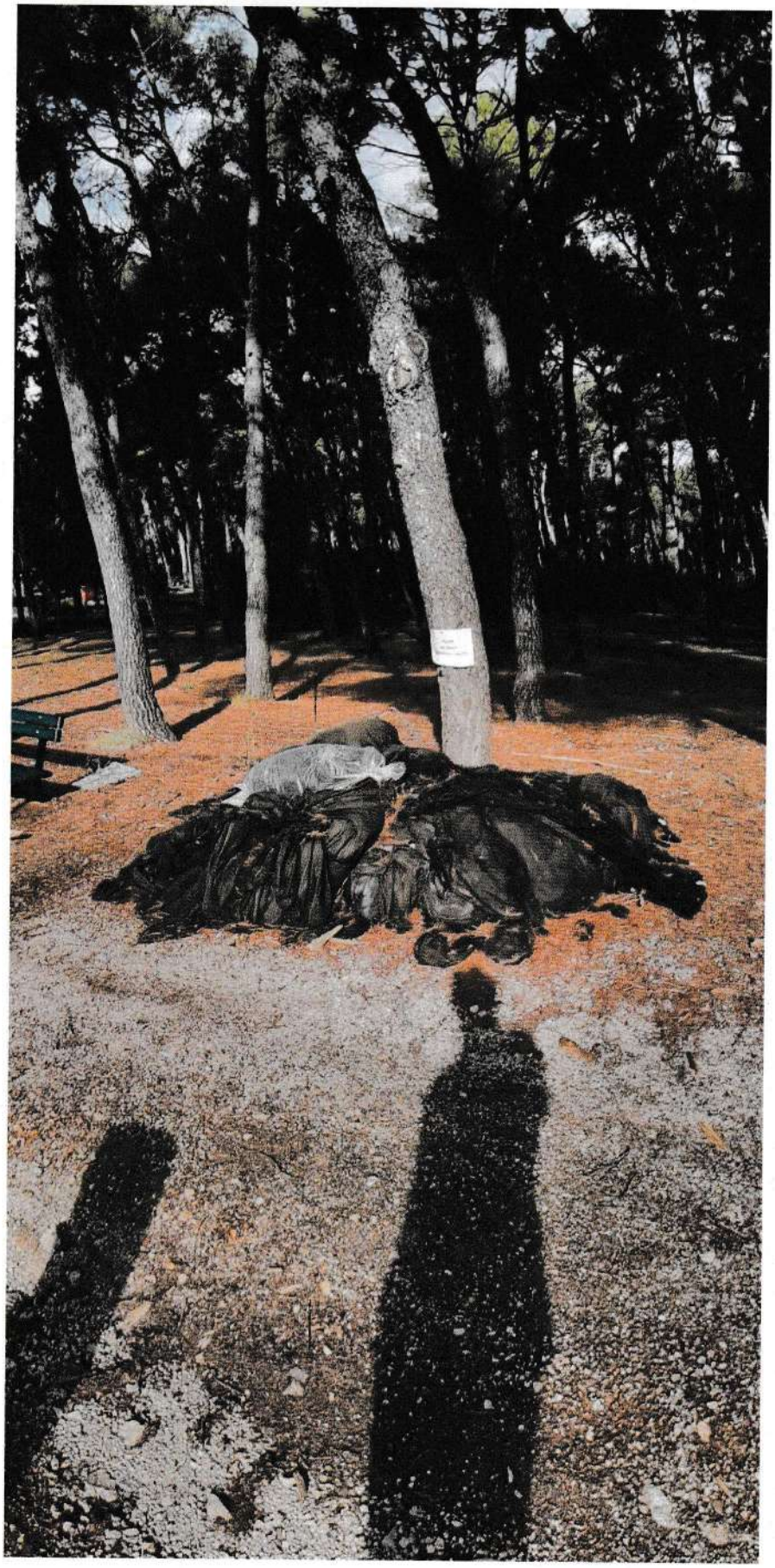

Fotografija 8. "Deponirane" insekticidne insekticidne mreže uz parkiralište na Benama